

Yttrande från Regionkommittén – ”Internetpolitik och förvaltning av internet”

(2015/C 019/14)

Föredragande	Odetta Žerlauskienė (LT–ALDE), ledamot av distriktsfullmäktige i Skuodas
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Internetpolitik och förvaltning av internet – Europas roll i utformningen av framtidens internetförvaltning COM(2014) 72 final

POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Internet har som globalt informationsforum blivit en oskiljaktig del av det moderna samhället och en kollektiv nytting, och därför finns det ett internationellt allmänintresse av att det fungerar ordentligt.
2. Vi välkomnar de ansträngningar som pågår för en starkare internationell förvaltning av internet och framför allt de åtgärder som Förenta staterna:s regering, som spelade en central roll vid internets uppkomst, har vidtagit för att främja en övergång till en global och heltäckande förvaltning av internet.
3. Vi anser att EU aktivt bör engagera sig i arbetet för att utforma en global förvaltning av internet så att EU:s förebild i fråga om god förvaltning stärks och befästs. Vi välkomnar i samband med detta kommissionens initiativ att genom sitt meddelande om internetpolitik och förvaltning av internet förtydliga EU:s roll i den globala politiken för förvaltning av internet samt kommissionens ordförande Jean-Claude Junckers mål att skapa en digital inre marknad och en gemensam digital agenda.

VÄRDEASPEKTEN PÅ POLITIKEN FÖR FÖRVALTNING AV INTERNET

4. Utvecklingen av internet som ett teknikbaserat forum för interaktion och utbyte av upplysningar människor emellan kan inte vara skild från de värderingar som ligger till grund för de mellanmänniska förbindelserna. EU:s roll i politiken för att förbättra internet kan därför inte heller vara skild från EU:s grundläggande värderingar.
5. Vi betonar därför att den europeiska strategin avseende internets framtid ska baseras på principerna om frihet, öppenhet och neutralitet.
6. Vi framhåller internets betydelse som verktyg för att upprätthålla och främja den kulturella mångfalden, som är en av EU:s grundläggande värderingar⁽¹⁾, och därför måste man i politiken för förvaltning av internet även i fortsättningen ta hänsyn till, bevara och främja den kulturella och språkliga mångfalden.
7. Vi välkomnar kommissionens ståndpunkt att flerpartsprocesserna i samband med internet måste vara förenliga med de grundläggande rättigheterna och följande principer: insyn (att alla berörda parter har möjlighet att delta), delaktighet och jämvikt (att de ansvariga har en skyldighet att ge alla berörda aktörer möjlighet att delta) och ansvarsskyldighet (en skyldighet att regelbundet informera alla berörda parter om den egna verksamheten)⁽²⁾.

⁽¹⁾ Artikel 3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

⁽²⁾ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén (COM(2014) 72 final) – Internetpolitik och förvaltning av internet: Europas roll i utformningen av framtidens internetförvaltning.

8. Vi framhåller de diskussioner som för närvarande pågår om huruvida tillgång till internet ska erkännas som en mänsklig rättighet, de beslut som ett antal stater, inklusive EU-medlemsstater ⁽³⁾, har fattat i denna fråga samt den motsatta sidans åsikter, att internet bara är en teknik som gör det lättare för människor att utöva sina grundläggande rättigheter ⁽⁴⁾. Vi rekommenderar att användning av internet betraktas som en obestridlig medborgerlig rättighet som de nationella, regionala och lokala myndigheterna efter förmåga kan bidra till att förverkliga.

9. Riktlinjerna för internets utveckling i Tunisagendan för informationssamhället ⁽⁵⁾ från 2005 om att regeringarna ("governments"), den privata sektorn och det civila samhället bör delta i förvaltningen av internet (punkt 34), får inte tolkas snävt. Begreppet governments är inte fullständigt om det bara omfattar de nationella myndigheterna, utan ska också omfatta den myndighetsnivå som står varje medborgare närmast – de lokala och regionala myndigheterna.

10. De över 100 000 lokala och regionala myndigheter som står för den subnationella förvaltningen i EU:s 28 medlemsstater är viktiga aktörer i internetpolitiken genom att de både skapar internetinnehåll och verkar för att göra internet mer tillgängligt. De bör därför få tillräckliga möjligheter att delta direkt på både nationell och europeisk nivå i arbetet med att utforma en europeisk ståndpunkt i globala frågor när det gäller politiken för förvaltning av internet.

11. EU:s politiska strategi för förvaltning av internet kan visa sig vara ett verksamt verktyg för att skapa en attraktiv bild av EU på internationell nivå, där EU framställs som en central aktör när internetpolitiken ska utformas och normer för bästa politiska praxis ska fastställas på global nivå.

EN GEMENSAM STRATEGI FÖR FÖRVALTNING AV INTERNET

12. Skillnaderna mellan de olika strategier för förvaltning av internet som finns på internationell nivå (i Tunisagendan, slutsatserna från NETmundial-konferensen ⁽⁶⁾, OECD:s förklaring och slutsatserna från världstoppmötet om informations-samhället (WSIS) ⁽⁷⁾) är inte stora, och detta tyder på att ett globalt samförstånd håller på att ta form i frågor om förvaltning av internet.

13. Tunisagendans strategi för framtidens internet är fortfarande aktuell och sammanfattas av den engelska akronymen COMPACT – internet som ett utrymme för medborgerligt ansvar (*Civic responsibilities*), en sammanhållen resurs som förvaltas genom en flerpartsstrategi (*One unfragmented resource governed via a Multistakeholder approach*) för att främja demokrati och mänskliga rättigheter (*to Promote democracy and human rights*), på grundval av en gedigen teknisk arkitektur (*sound Achitecture*) som är förtroendeingivande (*Confidence*) och underlättar en öppen förvaltning (*Transparent governance*) av både den underliggande internetinfrastrukturen och de tjänster som bygger på den. Denna strategi bör tjäna som riktlinje vid utformningen av en europeisk ståndpunkt i denna fråga.

14. Kommittén välkomnar det åtagande som Förenta staterna:s regering har gjort att omorganisera tilldelningen av nationella toppdomäner (*ccTLD: country-code Top-Level Domain*) och i stället för den unilaterala tilldelningen, genom ICANN (*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*) och IANA (*Internet Assigned Numbers Authority*), tillämpa en modell som grundar sig på globalt partnerskap. Detta initiativ bör genomföras fullt ut i enlighet med slutsatserna från den globala flerparts-konferensen om framtidens förvaltning av internet i april 2014.

15. Vi välkomnar kommissionens planer på att skapa en global plattform, ett observationsorgan för internetpolitik (*Global Internet Policy Observatory*, GIPO) som ska fungera som förbindelselänk mellan alla berörda parter och bli en global onlineresurs för utformningen och regleringen av internetpolitiken samt för samordningen av den tekniska utvecklingen.

⁽³⁾ T.ex. erkände Frankrikes konstitutionsdomstol 2009 rätten till internet som en grundläggande mänsklig rättighet. Ett liknande konstitutionellt avgörande har avkunnats i Grekland, och domstolsavgöranden och politiska förklaringar har också avgetts i Costa Rica, Estland, Finland, Spanien och till med på FN-nivå.

⁽⁴⁾ Detta är också den ståndpunkt som intas av Vinton Cerf, som betraktas som internets fader, se Vinton Cerf, "Internet Access Is Not a Human Right", <http://www.nytimes.com/2012/01/05/opinion/internet-access-is-not-a-human-right.html>

⁽⁵⁾ Tunis Agenda for the Information Society, <https://www.itu.int/wsis/docs2/tunis/off/6rev1.html>

⁽⁶⁾ NETmundial Multistakeholder Statement, 24 april 2014, <http://netmundial.br/wp-content/uploads/2014/04/NETmundial-Multistakeholder-Document.pdf>

⁽⁷⁾ Se *Declaration of Principles. Building the Information Society: a global challenge in the new Millennium*, <http://www.itu.int/wsis/docs/geneva/official/dop.html>

16. Kommittén ställer sig positiv till kommissionens syn på det framtida observationsorganet som en global kollektiv nytthet, där inga enskilda deltagare eller parter kan påtvinga de andra sin vilja, och uppmanar alla berörda parter, framför allt de lokala och regionala myndigheterna, att delta i de samrådsstrukturer som finns för frågor om förvaltning av internet.

17. I diskussionerna om internets framtid bör den grundläggande principen, nätneutraliteten, förbli densamma, oavsett vilka värderingar de berörda parterna framhåller.

18. Vi ställer oss positiva till att kommissionen i sitt meddelande COM(2014) 72 final förklarar att den avser att genomföra en analys av riskerna för konflikter mellan lagar och domsagor på internet och förbereda en svarsmechanism från EU:s sida.

DEN TEKNISKA ASPEKTEN PÅ FÖRVALTNING AV INTERNET

19. De normer om internets utformning som fastställs av den nuvarande tekniska expertstrukturen, med stöd av den internationella arbetsgruppen *Internet Engineering Task Forces* (IETF), bör respekteras även i framtiden.

20. Vi ställer oss positiva till de tekniska experternas ansträngningar för att ta fram metoder för fastställande av specifikationer, där hänsyn tas till dagsaktuella frågor, t.ex. att befästa integritetsskyddet på protokollnivå, förankra möjligheterna till flerspråkiga domännamn och öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar, samt EU:s framsteg när det handlar om att befästa dessa landvinningar i rättsakter⁽⁸⁾.

21. Eftersom olika stater har olika intressen och möjligheter att driva igenom sina intressen vill vi framhålla de utmaningar som EU står inför i förhandlingarna om framtidens reglering av internet. I förhandlingarna om gemensamma EU-bestämmelser i frågan om framtidens internet får man därför inte bortse från subsidiaritetsprincipen.

22. Vi understryker vikten av samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn för att internet ska fungera effektivt och säkert, framför allt med tanke på att de flesta näten och informationssystemen förvaltas av privata aktörer. Detta samarbete får dock inte innebära några ytterligare kostnader för företagen.

23. Vi betonar nätinfrastrukturens och framför allt bredbandsnätets betydelse för att internet ska fungera smidigt och uppmanar medlemsstaterna att samarbeta med de lokala och regionala myndigheterna för att internet ska få största möjliga spridning när det gäller såväl geografisk täckning som samtliga befolkningsgruppers möjlighet att dra nytta av internet.

24. Vi framhåller betydelsen av övergripande vertikala partnerskap när man utnyttjar de möjligheter som Erufs nuvarande bestämmelser erbjuder. Detta gäller särskilt dem som handlar om att förbättra tillgången, användningen och kvaliteten när det gäller informations- och kommunikationsteknik genom att bygga ut bredbands- och höghastighetsnät och stödja införandet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin. Därigenom kan man främja den digitala potentialen i Europas regioner och EU i sin helhet.

25. Kommittén motsätter sig bestämt censur av internet, oberoende av vilka mål den motiveras med. Samtidigt måste man dock samordna insatserna för att se till att internet inte blir ett verktyg för att främja extremism, radikalism och brottslig verksamhet, och för att skydda särskilt sårbara befolkningsgruppers rättigheter.

ANVÄNDNING AV INTERNET FÖR ATT FÖRBÄTTRA DEN OFFENTLIGA FÖRVALTNINGEN OCH STÄRKA DEN LOKALA DEMOKRATIN

26. De offentliga institutionerna, däribland de lokala och regionala myndigheterna, bör fungera som förebilder för en politik för säker och ansvarsfull internetanvändning som genom sitt agerande och sitt exempel kan och bör främja en innovativ och resurseffektiv teknisk utveckling som endast har begränsad miljöpåverkan.

⁽⁸⁾ Se förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och kommissionens beslut 2011/C 349/04 av den 28 november 2011 om inrättande av Europeiska flerpartsforumet för IKT-standardisering.

27. De offentliga institutionerna, däribland de lokala och regionala myndigheterna, kan och måste bli ledande inom utvecklingen av ett säkert internet och fungera som förebilder för en ansvarsfull hantering av internet, t.ex. när det handlar om ett lämpligt skydd av personuppgifter (som ska raderas när det inte längre finns ett behov av att använda dem i ett visst syfte), bekämpning av it-brottslighet och att skapa förutsättningar för att förebygga it-brottslighet, inklusive ett lämpligt skydd av informations- och kommunikationssystemen.

28. Vi framhåller internets möjligheter som verktyg för tillhandahållande av offentliga tjänster och uppmanar EU:s lokala och regionala myndigheter att påskynda överföringen av administrativa tjänster till en digital miljö. Vi uppmanar också medlemsstaterna att skapa den rättsliga grund som krävs för detta.

29. Vi uppmanar EU:s lokala och regionala myndigheter att inte bara i större utsträckning utnyttja de möjligheter som internet ger för att förbättra sin verksamhet, öka insynen i den och föra den närmare medborgarna utan att också aktivt engagera sig i arbetet med att på nationell och europeisk nivå utforma en ståndpunkt om internets framtid.

30. Vi framhåller i detta sammanhang särskilt de möjligheter som säker e-identifikation ger, dels för medborgarna att ändra egna registeruppgifter, dels för EU-medlemsstaternas regioner att införa e-röstning.

DE LOKALA OCH REGIONALA MYNDIGHETERNA OCH SÄKERHETEN PÅ INTERNET

31. Internet har blivit en grundläggande beståndsdel i såväl ekonomi och förvaltning som privatliv och därför är det viktigt att alla berörda parter värnar om säkerheten och integriteten hos infrastrukturen för och innehållet på internet.

32. Allt eftersom antalet internetanvändare ökar och ny teknik uppstår ökar också fallen av missbruk och de förluster som dessa leder till. Det händer till och med ofta att lokala och regionala myndigheter i EU:s medlemsstater, som aktivt deltar i arbetet med att utforma internet, har en mycket utvecklad internetinfrastruktur och är en synlig del av samhället, faller offer för olika angrepp.

33. Det är beklagligt att informations- och kommunikationstekniken, som hjälper människor att komma närmare varandra och påskyndar utbyte av information, erfarenheter och kunskaper, ofta också används för att begå brott. Vi uppmanar därför medlemsstater och internationella organisationer att på alla upptänkliga sätt bekämpa it-brottsligheten och att tillsammans med andra berörda parter skapa en allmän miljö där it-brottslighet inte tolereras.

34. Elektroniska medier skapar också möjligheter till andra ofta anonyma handlingar, som visserligen inte alltid är kriminella (eller ännu inte har klassats som kriminella), men som ändå kränker andra människors värdighet. Särskild uppmärksamhet måste därför ägnas åt att förebygga nätmobbning och andra risker som kan finnas på internet och som särskilt påverkar barns och ungdomars och andra sårbara befolkningsgruppers rättigheter.

35. För att internet ska bli en framgång måste man lösa frågan om säkerheten på internet, och kommittén vill uttrycka sitt stöd för kommissionens av ledamot Neelie Kroes uttalade strävan att se till att Europa blir den säkraste platsen i världen för användning av internet⁽⁹⁾. Vi uppmanar kommissionen att tillsammans med frågorna om förvaltningen av internet också diskutera problematiken om säkerheten på internet.

36. Vi framhåller vikten av att alla medlemsstater samarbetar med externa partner för att bekämpa brottsligheten på internet och lösa problemen med nät- och informationssäkerheten och att de också genomför de beslut som har fattats⁽¹⁰⁾ och integrerar dessa åtgärder i EU:s gemensamma politiska strategi för förvaltning av internet.

37. På medlemsstatsnivå krävs det verksamma nationella åtgärder för att upptäcka överträdelser på internet och europeiska hjälpmekanismer för att undanröja sådana risker.

⁽⁹⁾ Neelie Kroes framförde detta i Europaparlamentet den 13 april 2014 efter omröstningen om NIS-direktivet. *Great news for cyber security in the EU: The EP successfully votes through the Network & Information Security (NIS) directive*, European Commission – STATEMENT/14/68, 2014 03 13, http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-68_en.htm

⁽¹⁰⁾ T.ex. förslaget till direktiv om åtgärder för att säkerställa en hög gemensam nivå av nät- och informationssäkerhet i hela unionen COM(2013) 48 final.

38. När det gäller en av de mänskliga rättigheterna – rätten till privatliv – bör man i strategin för global förvaltning av internet ta vederbörlig hänsyn till internationella bestämmelser om inkrävande, användning och lagring av personuppgifter, om skydd mot obehörigt och oavsiktligt röjande av sådana uppgifter samt om förlust, utbyte och radering av lagrade personuppgifter från elektroniska databaser. God praxis kan grunda sig på gällande EU-rätt⁽¹⁾.

39. När det gäller frågan om användningen av personuppgifter på internet bör EU formulera och inta en tydlig ståndpunkt på internationell nivå. Ståndpunkten bör grunda sig på artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (2010/C 83/02) och särskilt principen att människor ska få möjlighet att själva avgöra vilka uppgifter de vill eller inte vill dela med sig av. Med tanke på nätets globala karaktär och de stora möjligheterna till missbruk måste användningen av alla slags personuppgifter på internet begränsas så att de bara kan användas i ett visst och på förhand känt och fastställt syfte.

40. Det händer hela tiden att stora it-koncerner missbrukar sin strukturella makt och i strid med lagen samlar och utnyttjar användarnas personuppgifter för både kommersiella och politiska syften. Vi uppmanar kommissionen att verka för att förebygga sådant missbruk på global nivå.

41. När man ska fastställa ansvaret för brott i samband med internetanvändning är det mycket viktigt att förankra principen att internettjänsteleverantörerna inte får hållas ansvariga för innehåll på internet som de inte själva har producerat. En sådan ansvarsbegränsning får dock inte samtidigt åberopas som skäl för att vägra samarbete med de brottsbekämpande myndigheterna när dessa på rättslig grund begär detta och har fått vederbörlig sanktion från rättsliga organ.

42. I den struktur för förvaltning av internet som håller på att ta form kan och måste EU liksom på många andra områden ta på sig en ledande roll, bli en global förebild för ansvarsfull förvaltning och användning av internet och på så sätt bidra till att det bildas en global internetkultur.

Bryssel den 4 december 2014

*Regionkommitténs
ordförande*

Michel LEBRUN

⁽¹⁾ T.ex. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter.